

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/7/2001

PREFERENCJE PARTYJNE NA POCZĄTKU STYCZNIA: CISZA PRZED BURZĄ?

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2001

Omawiane poniżej wyniki dotyczą preferencji wyborczych bezpośrednio przed powołaniem nowego bloku politycznego, który firmują swymi nazwiskami Andrzej Olechowski, Maciej Płażyński i Donald Tusk. W okresie, który upłynął od poprzedniego badania, życie polityczne w Polsce obfitowało w ważne wydarzenia. W połowie grudnia na kongresie UW nowym przewodniczącym tej partii został Bronisław Geremek. W wyborach do Rady Krajowej UW całkowitą dominację zyskali politycy dawnej Unii Demokratycznej, poza Donaldem Tuskiem przepadli zaś dawni członkowie Kongresu Liberalno-Demokratycznego. Przed samymi świętami po tygodniach pertraktacji i sporów liderzy SKL, ZChN, PPChD, RS AWS i NSZZ „Solidarność” zawarli porozumienie powołujące Federację AWS, na czele której stanie premier Jerzy Buzek. W Radzie Krajowej AWS większość (51%) mieli uzyskać politycy z trzech ugrupowań kontestujących dotychczasowy model funkcjonowania AWS (SKL, PPChD i ZChN), natomiast 49% miał zachować RS AWS oraz NSZZ „Solidarność”. Już po realizacji sondażu¹ okazało się, że porozumienie w tym kształcie może nie wejść w życie, gdyż pojawiła się informacja o możliwości utworzenia nowego bloku politycznego skupiającego zwolenników opcji konserwatywno-liberalnej.

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w pierwszej dekadzie stycznia, udział w nich wzięłoby, według własnych deklaracji, 65% Polaków, o 3 punkty więcej niż miesiąc temu.

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (128) przeprowadzono w dniach 5-8 stycznia 2001 roku na 1069-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

**POPARCIE DLA PARTII I UGRUPOWAŃ POLITYCZNYCH WŚRÓD OSÓB DEKLARUJĄCYCH UDZIAŁ
W POTENCJALNYCH WYBORACH PARLAMENTARNYCH**

Partie i ugrupowania polityczne	2000													2001
	I	II	III	IV	V	VI ₍₁₎	VI ₍₂₎	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I
	w procentach													
SLD	35	36	37	38	41	37	34	38	38	40	38	41	41	41
AWS	16	16	16	15	14	15	15	13	16	19	15	14	13	13
PSL	9	10	8	7	7	6	8	7	9	7	8	10	10	11
UW	11	10	7	7	9	8	10	9	6	8	9	7	9	8
UP	3	5	5	6	5	4	5	5	4	3	4	5	4	4
KPEiR	2	2	3	3	2	2	2	3	2	1	2	2	2	4
ROP	2	1	2	3	1	2	1	2	2	2	1	1	2	2
UPR	1	1	3	1	1	0	2	1	1	2	1	1	2	1
ChD III RP	0	2	1	1	2	1	1	1	1	0	1	1	1	1
PLD	1	2	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
ZZR „Samoobrona”	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1
PPS	-	-	-	-	-	-	-	-	0	1	0	1	0	0
Inna partia	2	1	2	2	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1
Trudno powiedzieć	16	13	14	15	14	21	18	16	17	14	18	13	13	12
N	675	672	826	709	651	676	699	670	634	695	711	747	669	688

(1) 1-6 czerwca; (2) 15-20 czerwca.

Uwaga: Analizując preferencje wyborcze CBOS uwzględnia w obliczeniach także osoby deklarujące udział w wyborach, lecz jeszcze niezdecydowane, na którą partię oddać głos. Pominięcie tej grupy zwiększyłoby nieco odsetki wskazujące na poparcie dla poszczególnych partii. Zakładałoby jednak rozłożenie głosów tej grupy proporcjonalnie do głosów zdecydowanej części elektoratu, co byłoby założeniem wątpliwym.

Nowy rok nie przyniósł istotnych zmian w układzie społecznego poparcia dla partii i ugrupowań funkcjonujących dotąd na naszej scenie politycznej. Nadal pod względem popularności najsilniejszą pozycję ma SLD, na który chce głosować dwie piąte zadeklarowanych uczestników wyborów (41%). Mimo zmian organizacyjnych i próby konsolidacji AWS, w ciągu ostatniego miesiąca poparcie dla tego ugrupowania nie uległo zmianie. Tak jak w grudniu na Akcję chce głosować 13% potencjalnych uczestników wyborów. Nie zmieniły się także znacząco notowania pozostałych liczących się partii. Głosowanie na PSL zapowiada co dziewiąty potencjalny wyborca (11%). Wybór nowego przewodniczącego nie wpłynął na wzrost poparcia dla UW, podobnie jak przed miesiącem

chce na nią głosować 8% przyszłych wyborców. Nadal poniżej wyborczego progu utrzymują się notowania UP (4%). W tym miesiącu taki sam odsetek wyborców zadeklarował chęć głosowania na KPEiR (4%).

★

★

★

Pierwszy miesiąc nowego roku nie przyniósł żadnych zmian na naszej scenie politycznej. Jednak zarówno dość nieoczekiwana konsolidacja AWS, jak i późniejsze informacje o tworzeniu nowego ugrupowania nie znalazły jeszcze odbicia w deklaracjach respondentów. Jeśli zapowiadane zmiany dojdą do skutku, to prawą stronę naszej sceny politycznej może czekać małe „trzęsienie ziemi”.

Opracował

Krzysztof PANKOWSKI

A N E K S

Tabela 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nich udział?
 1 - Na pewno wziął(ę)by w nich udział; 2 - Nie wiem, czy wziął(ę)by w nich udział; 3 - Na pewno nie wziął(ę)by w nich udział

	(%)			
	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	65	17	18	1069
Płeć				
Mężczyźni	67	15	17	507
Kobiety	62	19	19	562
Wiek				
18-24 lat	58	20	22	153
25-34	54	23	23	189
35-44	68	16	17	210
45-54	72	14	15	210
55-64	77	13	10	131
65 lat i więcej	60	17	22	177
Miejsce zamieszkania				
Wies	56	23	21	397
Miasto do 20 tys.	70	15	16	132
20-100 tys.	71	12	18	196
101-500 tys.	72	13	15	220
501 tys. i więcej mieszk.	64	17	19	125
Wykształcenie				
Podstawowe	58	22	21	282
Zasadnicze zawodowe	58	19	23	310
Średnie	70	15	15	386
Wyższe	84	9	7	91
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	78	13	8	67
Prac.umysł.niż.szczebła	68	15	17	107
Pracownicy fiz.- umysł.	42	33	25	59
Robotnicy wykwalifikowani	63	15	22	109
Robotnicy niewykwalifik.	76	16	8	29
Rolnicy	66	15	19	46
Pracujący na własny rach.	63	14	23	48
Bierni zawodowo				
Renciści	66	16	19	128
Emeryci	67	14	19	206
Uczniowie i studenci	60	24	16	75
Bezrobotni	62	16	22	129
Gospodynie domowe i inni	65	21	14	63
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	70	20	10	171
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	66	20	13	80
sekt. pryw. poza rolnict.	60	14	25	185
prywatnym gosp. rolnym	65	17	18	53
Dochody na jedną osobę				
Do 275 zł	67	12	21	143
276-399	56	18	26	124
400-549	65	16	19	222
550-799	66	16	18	171
Powyżej 799 zł	82	6	11	155
Ocena własnych war. mater.				
Złe	57	18	25	354
Średnie	64	20	16	493
Dobre	77	10	13	222
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	60	20	20	63
Raz w tygodniu	66	17	17	552
1-2 razy w miesiącu	60	22	18	167
Kilka razy w roku	65	18	18	200
W ogóle nie uczestniczy	66	7	28	87
Poglądy polityczne				
Lewica	81	10	9	329
Centrum	59	21	21	241
Prawica	70	14	16	241
Trudno powiedzieć	44	26	30	255

Tabela 2. Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?

(%)

	AWS	ChD III RP	KPEiR	PPS	PSL	PLD	ROP	SLD
Ogółem	13	1	4	0	11	1	2	41
Płeć								
Mężczyźni	14	0	4	0	13	2	3	42
Kobiety	13	1	4	0	9	1	2	39
Wiek								
18-24 lat	23	0	0	0	10	0	6	28
25-34	6	0	0	0	9	0	4	46
35-44	15	0	1	0	16	1	1	37
45-54	12	0	3	0	13	1	0	45
55-64	11	1	12	0	4	1	2	48
65 lat i więcej	15	2	8	0	9	4	2	38
Miejsce zamieszkania								
Wieś	12	1	5	0	24	2	3	32
Miasto do 20 tys.	16	0	3	0	5	0	8	35
20-100 tys.	9	0	3	1	7	1	1	53
101-500 tys.	16	0	3	0	2	1	1	40
501 tys.i więcej mieszk.	18	0	4	0	3	2	0	50
Wykształcenie								
Podstawowe	16	1	10	0	13	1	1	30
Zasadnicze zawodowe	14	1	3	0	15	2	4	36
Średnie	14	0	2	0	10	2	3	46
Wyższe	7	0	2	0	1	0	0	53
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	3	0	0	0	0	0	0	56
Prac.umysł.niż.szczebla	4	0	0	0	9	1	4	51
Pracownicy fiz.- umysł	25	0	2	2	18	3	2	32
Robotnicy wykwalifikowani	26	0	3	0	5	0	2	46
Robotnicy niewykwalifik.	9	0	0	0	8	0	0	67
Rolnicy	4	0	0	0	68	0	4	5
Pracujący na własny rach.	8	0	0	0	18	3	3	33
Bierni zawodowo								
Renciści	11	4	10	0	12	2	0	41
Emeryci	13	1	11	0	6	2	2	48
Uczniowie i studenci	29	0	0	0	4	0	10	18
Bezrobotni	13	0	1	0	11	0	2	28
Gospodynie domowe i inni	18	0	0	0	9	0	2	41
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	11	0	1	0	6	0	0	51
spółce właścicieli								
prywatnych i państwa	8	0	0	0	2	2	6	51
sekt. pryw. poza rolnict.	17	0	3	0	12	2	2	43
prywatnym gosp. rolnym	6	0	0	0	66	0	4	10
Dochody na jedną osobę								
Do 275 zł	12	1	2	0	20	0	7	38
276-399	17	1	6	0	7	0	2	42
400-549	14	0	5	0	8	0	1	43
550-799	15	0	4	0	11	0	0	46
Powyżej 799 zł	13	0	4	1	3	2	1	51
Ocena własnych war. mater.								
Złe	10	2	5	0	14	0	3	41
Średnie	14	0	4	0	10	2	3	41
Dobre	16	0	2	0	9	1	0	39
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	42	0	4	0	10	0	8	8
Raz w tygodniu	17	1	3	0	14	2	2	30
1-2 razy w miesiącu	7	0	8	0	8	0	5	50
Kilka razy w roku	5	0	1	0	10	1	1	59
W ogóle nie uczestniczy	1	0	4	0	0	0	0	74
Poglądy polityczne								
Lewica	1	0	3	0	10	0	0	78
Centrum	7	1	5	0	13	1	2	27
Prawica	42	1	3	0	11	3	7	4
Trudno powiedzieć	7	1	7	0	11	1	0	26

Tabela 2 cd. Na kandydatów której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?
(%)

	UPR	UP	UW	ZZR "Samo- obrona"	Inna partia	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	1	4	8	1	1	12	688
Płeć							
Mężczyźni	2	3	7	1	2	9	342
Kobiety	1	5	10	1	1	15	346
Wiek							
18-24 lat	4	6	9	0	0	14	87
25-34	2	5	12	0	3	13	102
35-44	2	5	7	2	1	12	142
45-54	1	4	8	2	3	9	151
55-64	0	4	11	0	0	7	100
65 lat i więcej	0	0	3	1	0	17	106
Miejsce zamieszkania							
Wieś	1	5	3	1	0	12	221
Miasto do 20 tys.	0	5	6	1	3	17	90
20-100 tys.	2	1	10	1	2	10	139
101-500 tys.	2	6	13	1	0	13	159
501 tys. i więcej mieszk.	1	1	12	0	2	7	80
Wykształcenie							
Podstawowe	0	4	2	1	0	21	162
Zasadnicze zawodowe	0	7	4	2	1	12	181
Średnie	2	2	10	0	2	8	268
Wyższe	4	1	26	0	1	6	77
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	3	3	24	1	0	9	52
Prac. umysł. niż. szczebla	2	1	12	0	2	13	73
Pracownicy fiz.- umysł.	0	0	4	0	3	15	25
Robotnicy wykwalifikowani	0	2	4	1	0	9	69
Robotnicy niewykwalifik.	0	0	0	0	0	15	22
Rolnicy	0	2	4	2	0	11	30
Pracujący na własny rach.	0	2	16	0	10	8	31
Bierni zawodowo							
Renciści	0	2	4	0	0	13	84
Emeryci	0	2	5	1	1	10	137
Uczniowie i studenci	5	0	20	0	0	15	46
Bezrobotni	5	11	6	3	2	16	79
Gospodynie domowe i inni	0	17	2	1	0	9	41
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	1	0	15	1	1	13	119
spółce właścicieli	0	5	9	0	1	17	53
prywatnych i państwa	2	2	8	0	4	6	110
sekt. pryw. poza rolnict.	0	1	6	2	0	4	35
prywatnym gosp. rolnym	0	1	6	2	0	4	35
Dochody na jedną osobę							
Do 275 zł	0	10	3	0	0	6	96
276-399	2	7	5	3	1	8	69
400-549	0	5	4	1	1	15	144
550-799	1	1	5	1	2	11	111
Powyżej 799 zł	1	0	15	0	1	7	128
Ocena własnych war. mater.							
Źle	1	4	7	0	1	11	203
Średnie	1	4	6	1	1	13	314
Dobre	3	2	14	2	2	10	170
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	0	3	7	4	3	11	38
Raz w tygodniu	1	5	10	1	2	13	365
1-2 razy w miesiącu	1	2	6	0	0	12	99
Kilka razy w roku	2	1	7	0	1	11	130
W ogóle nie uczestniczy	4	5	4	1	0	6	57
Poglądy polityczne							
Lewica	1	3	2	0	1	2	266
Centrum	2	7	12	1	1	21	141
Prawica	1	3	16	1	3	6	170
Trudno powiedzieć	2	3	7	2	1	32	109